

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของสังคมและประเทศชาติ สังคมใดและประเทศชาติใด จะเจริญก้าวหน้าหรือได้รับการพัฒนามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรของสังคมเท่านั้น และคุณภาพของประชากรทุกสังคมย่อมขึ้นกับการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่เขาวัย การอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กปฐมวัยเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ และนับเป็นต้นทุนทางสังคมที่มีค่ามากที่สุด เด็กช่วงวัยแรกเกิดถึง 6 ปี ระบบประสาทและสมองจะเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด คือประมาณร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ปกติ เป็นช่วงที่มีอัตราการเจริญเติบโตในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาสูงสุด ถือเป็นจังหวะทองของการวางรากฐานการพัฒนาในทุกด้านให้กับเด็ก การอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นวัยเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว จากการอบรมปลูกฝังสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพ ในช่วงอายุนี้นี้จะเป็นรากฐานที่ดีที่จะให้เด็กได้เจริญเติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดี เติบใหญ่ฉลาดคิดเป็น ทำเป็นและมีความสุขมากกว่าการปลูกฝังสร้างเสริมในช่วงอื่น

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานความรู้ของเด็กสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ซึ่งการจัดการศึกษาในวัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ดังนั้นเมื่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน จึงจำเป็นที่ทุกภาคส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นบุคคล ครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน องค์กรสนับสนุนต่าง ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาเด็กจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

นิตยา ศรีมกุฎพันธ์ (2548 : 70-75) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาปฐมวัย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กระทรวงวัฒนธรรม กรมประชาสงเคราะห์ และกระทรวงมหาดไทย ส่วนกรมการพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล ได้จัดการศึกษาปฐมวัยแก่เด็กอายุ 3-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้งบประมาณจากเงินรายได้เทศบาลเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ เพื่อมุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กในวัย 3-5 ปี ให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่าง ๆ ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 (กรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น. 2547 : 4 - 6) แต่ยังคงมีความแตกต่างหลายด้าน ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถให้บริการตอบสนองชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2 - 5 ปี อย่างทั่วถึงและเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : 1-2)

เนื่องจากภายหลังรัฐบาลได้มีนโยบายกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะรวมถึงด้านการจัดการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการตราพระราชบัญญัติ ระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการศึกษา ดังเช่น ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตรา 80 รัฐต้องคุ้มครอง พัฒนาเด็กและเยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมวัย และมีหน้าที่ส่งเสริมและกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและสามารถจัดการศึกษาได้ มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น. 2547 : 4 - 6) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในมาตรา 67 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พัฒนาสตรี

เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งจากการประมวลเจตนาของพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการศึกษาอาจกล่าวได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนและเข้าไปเพื่อการตอบสนองตามความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก

ผลจากนโยบายการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาในระดับปฐมวัยหรือที่เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีอิสระในการที่จะบริหารงานด้านการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพและบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งซึ่งข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจุบันนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดตั้งขึ้นเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับถ่ายโอนมาจากกรมพัฒนาชุมชน และจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา พื้นฐาน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ประมาณ 17,100 กว่าแห่งดูแลเด็กประมาณ 800,000 คน มีผู้ดูแลเด็กประมาณ 45,000 คน (กาญจนา วัชรสุนทร. 2551 : 99)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีภารกิจสำคัญในงานด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความหลากหลายในด้านศักยภาพและทรัพยากรที่แตกต่างกันและส่วนใหญ่ยังไม่เคยจัดหรือมีประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษามาก่อนทำให้การดำเนินงาน โดยภาพรวมเท่าที่ผ่านมายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกิดปัญหาในการบริหารจัดการหลายประการ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนตำบล พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน เช่น ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีอาคารสถานที่ที่เป็นของตนเอง ขาดงบประมาณจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนและเครื่องเล่นสนาม ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กมีจำนวนไม่เพียงพอคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (สุชาดา สมสวนจิต. 2545 : 54-55)

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลังจากได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังคงมีปัญหาในการบริหารจัดการที่ยังขาดประสิทธิภาพในหลายด้าน ควรที่จะได้มีการศึกษาหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัด

การศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่ง ข้อมูลและผลจากการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและ พัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็ก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. นักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการดำเนินงาน 6 ด้าน คือ ด้าน การบริการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้าน ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำข้อมูลไปวางแผน ปรับปรุง แก้ไขปัญหาและพัฒนากิจการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของ นักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็ก โดยกำหนดกรอบงานวิจัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 6 ด้าน ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ป. : 2)

- 1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.2 ด้านบุคลากร
- 1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 1.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักวิชาการศึกษา และผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ (ข้อมูล ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2554) จำนวน 105 คนจำแนกเป็น

2.1.1 นักวิชาการศึกษา จำนวน 35 คน

2.1.2 ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 70 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้การสุ่มจากประชากร โดย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักวิชาการศึกษา จำนวน 31 คน และผู้ดูแลเด็กจำนวน 59 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 90 คน แล้วทำ การสุ่มกลุ่มย่อยที่มีลักษณะชั้นภูมิ (Stratified) คือ กลุ่มนักวิชาการศึกษาและผู้ดูแลเด็ก ให้กระจายไป ตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง จำแนกเป็น

3.1.1.1 นักวิชาการศึกษา

3.1.1.2 ผู้ดูแลเด็ก

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

3.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.3.2 5 ปี ถึง 10 ปี

3.1.3.3 สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ตามกรอบมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานและมีแนวโน้มทำให้งานไม่สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์
2. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยงาน 6 ด้านคือ
 - 2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการบริหารออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน การบริหารงบประมาณ และการบริหารบุคคล
 - 2.2 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในที่นี้ หมายถึง คณะผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นักวิชาการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก
 - 2.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง การสร้าง จัดหา ดูแลรักษาซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ ความเหมาะสมของสภาพอาคารสถานที่ และการจัดสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงมีมาตรการเพื่อความปลอดภัย
 - 2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาซึ่งครอบคลุมถึงจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดและผลิตสื่อ การนิเทศติดตามและการประเมินผล

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนทุกภาคส่วน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากทุกภาคส่วน เช่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การประสานงานและการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนทราบ รวมถึงการได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ให้การอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่เด็ก อายุระหว่าง 3-5 ปี ในที่นี้ หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

4. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกได้ดังนี้

4.1 นักวิชาการศึกษา หมายถึง พนักงานส่วนตำบลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในที่นี้หมายถึง นักวิชาการศึกษาหรือผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

4.2 ผู้ดูแลเด็ก หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กและจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ในที่นี้หมายถึง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือ ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งนักวิชาการศึกษา หมายถึง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนับตั้งแต่การได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา หรือผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกได้ดังนี้

5.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

5.2 ประสบการณ์ 5 ปีถึง 10 ปี

5.3 ประสบการณ์สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งผู้ดูแลเด็ก หมายถึง ประสบการณ์ในการดูแลเด็ก นับตั้งแต่การเริ่มปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก แบ่งออกได้ดังนี้

6.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

6.2 ประสบการณ์ 5 ปีถึง 10 ปี

6.3 ประสบการณ์สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในที่นี้ หมายถึง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัด ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University